

Застосування сучасних інформаційних технологій у період проведення та завершення спортивних змагань

Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ)

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень. Спортивні змагання в олімпійському спорті є тим центральним елементом, який визначає всю систему організації, методики й підготовки спортсменів для результативної змагальної діяльності. Олімпійський спорт значною мірою розглядається як сфера знань і діяльності, що спрямована на забезпечення функціонування та розвитку змагання [1].

У змаганнях проявляється дієвість організаційних і матеріально-технічних основ підготовки, системи відбору та виховання резерву для олімпійського спорту, кваліфікація тренерських кадрів й ефективність системи підготовки фахівців, рівень спортивної науки та результативність системи науково-методичного, інформаційного й медичного забезпечення підготовки [1].

Залежно від мети, завдань, форм організації, складу учасників спортивні змагання поділяються на різні види. Виділяють підготовчі, контрольні, модельні, відбіркові та головні змагання. В олімпійському спорті головними змаганнями є ігри Олімпіад і зимові Олімпійські ігри [1; 2].

Видовищність сучасного спортивного змагання безпосередньо залежить від того, наскільки оперативна, якісна й цікава та інформація, яка надається широкому колу вболівальників, глядачам, спортсменам, тренерам і журналістам. Алгоритм проведення змагань включає три блоки організаційне, фінансове та інформаційне забезпечення [3].

Дослідження виконано відповідно до “Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту” за темою 2.16 “Вдосконалення засобів технічної та тактичної підготовки кваліфікованих спортсменів з використанням сучасних технологій вимірювання, аналізу та моделювання рухів”.

Мета дослідження – систематизувати наукові дані щодо використання сучасних інформаційних технологій у період проведення та завершення спортивних змагань.

Завдання дослідження – проаналізувати сучасні інформаційні технології, які використовуються в процесі проведення та завершення спортивних змагань.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Спеціалісти рекомендують виділяти три етапи, які пов’язані з інформаційним забезпеченням проведення спортивного змагання:

- 1) період підготовки до проведення спортивного змагання;
- 2) період проведення спортивного змагання;
- 3) період завершення спортивного змагання [5].

У цій публікації представлено інформацію про використання сучасних інформаційних систем у період проведення та завершення спортивних змагань.

У рамках кожного періоду організації спортивного змагання висуваються свої цілі й завдання, розробляються плани їх досягнення, створюються органи управління, які реалізують необхідні документи. Для кожного періоду потрібна певна інформація, існують різні групи споживачів, які потребують цю інформацію [5].

Інформацію, яка необхідна на етапі проведення та завершення спортивних змагань, можна систематизувати таким чином:

Період проведення спортивного змагання включає в себе таку інформацію:

1. Інформація на сайті про хід змагання (відображає хід і результати спортивного змагання в режимі реального часу) (рис. 1).

Рис. 1. Інформація на сайті про хід змагання (зимові Олімпійські ігри 2010 р., Ванкувер) [6]

Інформація для тренерів включає програму змагань на кожен день, необхідні відомості про спортивні споруди, технічні результати змагань (рис. 2).

Рис. 2. Інформація для тренерів (чемпіонат Європи з футболу (Україна – Польща) 2012 р.) [7]

Інформація для глядачів – програма змагань, технічні результати змагань, час і місце проведення церемонії нагородження (рис. 3).

Рис. 3. Інформація для глядачів (зимові Олімпійські ігри 2010 р., Ванкувер) [8]

Інформація для ЗМІ – технічні результати змагань, час і місце проведення церемонії нагородження, прес-конференції, протоколи змагань тощо (рис. 4).

Рис. 4. Інформація для ЗМІ (зимові юнацькі Олімпійські ігри 2012 р.) [9]

Інформація для рекламодавців – місце, час і порядок розміщення реклами безпосередньо на спортивній споруді та на її території, інші інформаційні матеріали (рис. 5).

Рис. 5. Інформація для рекламодавців (зимові юнацькі Олімпійські ігри 2012 р.) [10]

Період завершення спортивного змагання включає в себе таку інформацію:

1. Інформація на сайті про результати змагання – технічні результати змагань, інформація про учасників змагання, переможців, календар найближчих змагань (рис. 6).

Плей-офф чемпионата мира по футболу в ЮАР-2010 Время московское

URU 2:1 KOR 26.06 18:00 Уругвай Корея	USA 1:2 GHA 26.06 22:30 США Гана	NED 2:1 SVK 28.06 18:00 Голландия Словакия	BRA 3:0 CHI 28.06 22:30 Бразилия Чили
1/4 финала	1/8 финала	1/8 финала	1/4 финала
URU 4:2ⁿ GHA 02.07 22:30 Уругвай Гана	URU 2:3 NED 06.07 22:30 Уругвай Голландия	NED 2:1 BRA 02.07 18:00 Голландия Бразилия	
1/2 финала	1/2 финала		
GER 4:1 ENG 27.06 18:00 Германия Англия	ARG 3:1 MEX 27.06 22:30 Аргентина Мексика	PAR 5:3ⁿ JPN 29.06 18:00 Парагвай Япония	ESP 1:0 POR 29.06 22:30 Испания Португалия
1/4 финала	1/8 финала	1/4 финала	1/4 финала
GER 0:1 ESP 07.07 22:30 Германия Испания	GER 0:1 ESP 07.07 22:30 Германия Испания	URU 2:3 GER 10.07 22:30 Уругвай Германия	NED 0:1 ESP 03.07 22:30 Голландия Испания
1/2 финала	1/2 финала	Матч за 3-е место	
GER 0:1 ESP 11.07 22:30 Германия Испания	GER 0:1 ESP 11.07 22:30 Германия Испания	URU 2:3 GER 10.07 22:30 Уругвай Германия	NED 0:1 ESP 03.07 22:30 Голландия Испания
Финал	Финал	Финал	Финал

РИА НОВОСТИ © 2010 www.rian.ru

Рис. 6. Інформація на сайті про результати змагання(чемпіонат світу з футболу (ПАР) 2010 р.) [11]

2. Інформація для ЗМІ – Підсумкові протоколи змагань, інформація про заключні прес-конференції (рис. 7).

Групповий турнір														
Група 1														
Команда	1	2	3	4	5	6	И	В	Н	П	М	О		
1 Дания				1:1	3:0	3:0	7	5	2	0	14 - 3	17		
2 Венгрия	0:0		1:2		2:0	3:0	7	4	1	2	9 - 4	13		
3 Швеция	0:1	2:1		0:0		4:0	7	3	3	1	8 - 3	12		
4 Португалия	2:3		0:0		0:0		7	2	4	1	9 - 5	10		
5 Албания		0:1	0:0	1:2		3:0	8	1	3	4	4 - 8	6		
6 Мальта	0:3	0:1		0:4	0:0		8	0	1	7	0 - 21	1		
Група 2														
Команда	1	2	3	4	5	6	И	В	Н	П	М	О		
1 Швейцария		2:0	2:1		1:2	2:0	7	5	1	1	13 - 6	16		
2 Греция	1:2			2:1		3:0	7	4	1	2	12 - 6	13		
3 Латвия		0:2		1:1	2:0		7	4	1	2	11 - 6	13		
4 Израиль	2:2	1:1	0:1				7	2	3	2	10 - 9	9		
5 Люксембург		0:3	0:4	1:3		0:0	7	1	2	4	3 - 13	5		
6 Молдавия	0:2		1:2	1:2	0:0		7	0	2	5	2 - 11	2		
Група 3														
Команда	1	2	3	4	5	6	И	В	Н	П	М	О		
1 Словакия		2:1	2:1		2:2	7:0	7	5	1	1	19 - 8	16		
2 Северная Ирландия			3:2	1:0	0:0	4:0	8	4	2	2	13 - 7	14		
3 Польша		1:1		1:1	2:1	10:0	7	3	2	2	19 - 8	11		
4 Словения	2:1	2:0			0:0	5:0	7	3	2	2	10 - 4	11		
5 Чехия	1:2			1:0			7	2	3	2	8 - 6	9		
6 Сан-Марино	1:3	0:3	0:2		0:3		8	0	0	8	1 - 37	0		
Група 4														
Команда	1	2	3	4	5	6	И	В	Н	П	М	О		
1 Германия		2:1		1:0		4:0	7	6	1	0	20 - 4	19		
2 Россия			3:0	2:1	2:0	3:0	7	6	0	1	15 - 3	18		
3 Финляндия	3:3	0:3			1:0	2:1	7	4	1	2	10 - 11	13		
4 Уэльс	0:2		0:2		1:0	2:0	7	3	0	4	5 - 7	9		
5 Азербайджан	0:2		1:2	0:1		0:0	7	0	1	6	1 - 9	1		
6 Лихтенштейн	0:6	0:1					7	0	1	6	1 - 18	1		

Рис. 7. Інформація для ЗМІ (чемпіонат світу із футболу (ПАР) 2010 р.) [11]

3. Підсумкова інформація для учасників змагань, керівників команд, тренерів – підсумкові протоколи (рис. 8).

Место	Страна	Золото	Серебро	Бронза	Всего
1	Германия	8	7	2	17
2	Китай	7	4	4	15
3	Австрия	6	4	3	13
4	Южная Корея	6	3	2	11
5	Россия	5	4	7	16
6	Нидерланды	4	1	2	7
—	Смешанная команда	3	3	3	9
7	Швейцария	3	0	5	8
8	Япония	2	5	9	16
9	Норвегия	2	5	2	9
10	США	2	3	3	8
11	Франция	2	2	5	9
12	Италия	2	2	1	5
13	Швеция	2	2	0	4
13	Финляндия	2	2	0	4
15	Канада	2	1	6	9
15	Словения	1	4	2	7
17	Латвия	1	1	1	3
18	Чехия	1	1	0	2
19	Марокко	1	0	0	1
19	Словакия	1	0	0	1
21	Эстония	0	2	0	2
21	Венгрия	0	2	0	2
23	Казахстан	0	1	2	3
24	Белоруссия	0	1	0	1
24	Украина	0	1	0	1

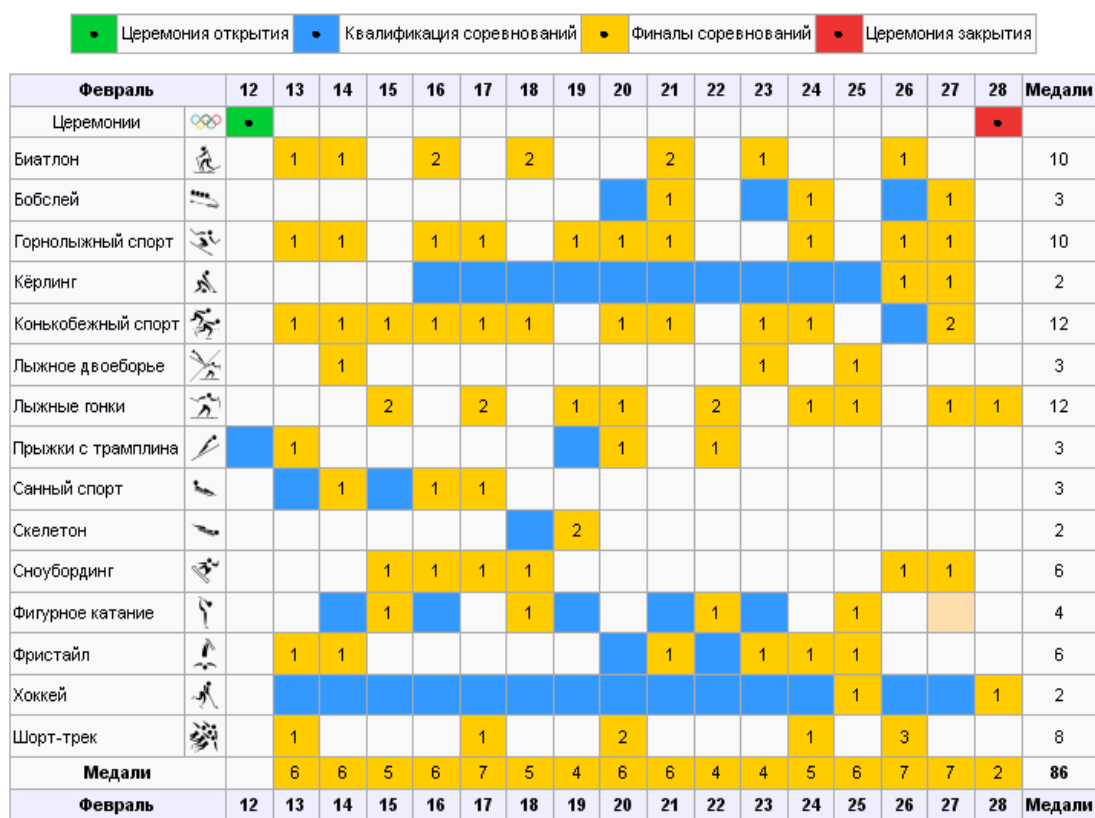
Рис. 8. Підсумкова інформація для учасників (зимові юнацькі Олімпійські ігри 2012 р.) [12]

4. Інформація для спонсорів – звіт про змагання, фінансовий звіт, листи подяки (рис. 9).

Рис. 9. Інформація для спонсорів (чемпіонат світу з футболу (ПАР) 2010 р. та чемпіонат Європи з футболу (Україна–Польща) 2012 р.) [13]

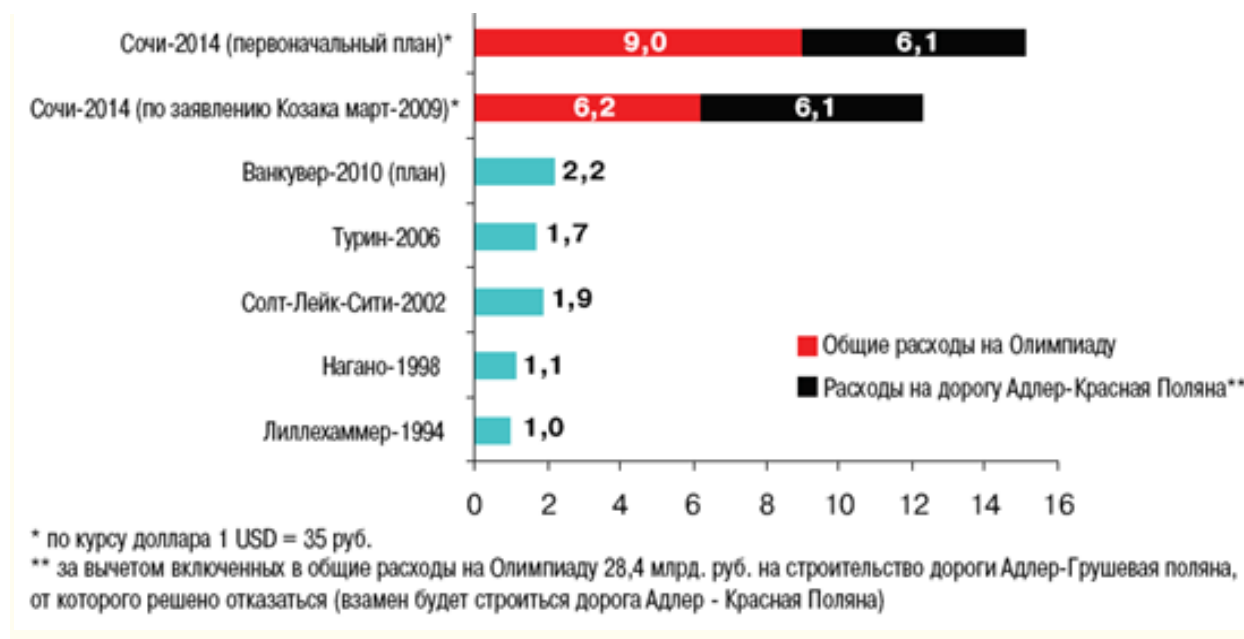
5. Інформація для вищестоящої федерації – звітні дані про проведення спортивного змагання (рис. 10).

Рис. 10. Інформація для вищестоящої федерації (зимові юнацькі Олімпійські ігри 2012 р.) [14]

6. Інформація провідної організації – звіти про проведення змагання: загальний і фінансовий звіти (рис. 11).

Рис. 11. Інформація провідної організації XXII зимових Олімпійських ігор у Сочі (Росія) 2014 р. [15]

Наведений вище перелік не вичерпує всі можливі функціональні компоненти інформаційного забезпечення змагань, але дає змогу дати принциповий опис найбільш істотних інформаційно-комунікаційних механізмів.

Висновки. Інформатизація сучасного спорту й тісно пов'язана з нею інформатизація змагальної діяльності спортсменів характеризуються впровадженням і масовим поширенням інформаційних та телекомунікаційних технологій. Сьогодні виділяють три етапи, пов'язані з інформаційним забезпеченням проведення спортивного змагання: період підготовки до проведення спортивного змагання; період проведення спортивного змагання; період завершення спортивного змагання.

Інформацію, яка використовується на етапі проведення та завершення спортивних змагань, систематизовано за 11 блоками: інформація на сайті про хід змагання; інформація для тренерів; інформація для глядачів; інформація для ЗМІ; інформація для рекламодавців; інформація на сайті про результати змагання; підсумкова інформація для учасників змагань, керівників команд, тренерів; інформація для спонсорів; інформація для вищестоящої федерації; інформація провідної організації.

Перспективи подальших досліджень полягають у систематизації даних про використання сучасних інформаційних технологій у вимірюванні та реєстрації результатів в Олімпійських іграх.

Список використаної літератури

1. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В. Н. – Киев : Олимпийская лит., 2004. – 808 с.
2. Филиппов С. С. Информационное обеспечение управления спортивным соревнованием / С. С. Филиппов, В. В. Ермилова // Журнал “Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта”. – 2009. – 2 (48). – С. 83–87.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://edu.dvgups.ru/>
4. Кашуба В. О. Застосування сучасних інформаційних технологій у процесі підготовки до спортивних змагань / В. Кашуба, Ю. Юхно, І. Хмельницька // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 1.
5. Незвезкий Р. Ф. Проблемы и перспективы организации информационного обеспечения спортивных мероприятий / Р. Ф. Незвезкий // Семинар “Спортивная информация как средство общеевропейской интеграции”. – М. : Рос. гос. акад. физ. культуры (РГАФК), 1999.
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.olympic.org/vancouver-2010-winter-olympics>
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : euro2012.ua-football.com/
8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vancouver2010.com/>
9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://chesnaiduj.livejournal.com/>

10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.innsbruck2012.com/en/partners/corporate_partners/worldwide_olympic_partners
11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldcup2010southafrica.com/>
12. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org/>
13. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sport.proadv.net/2011/12/euro-2012.html>
14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forum.dwg.ru/>
15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rusolidarnost.ru/boris-nemtsov-vladimir-milov-sochi-i-olimpiada>.

Анотації

У роботі проаналізовано використання сучасних інформаційних технологій у проведенні та завершенні спортивних змагань. Описано функціональні компоненти інформаційного забезпечення змагань: надання інформації на сайті про хід змагання; інформації для тренерів; для глядачів; ЗМІ; рекламодавців; інформації на сайті про результати змагання; підсумкової інформації для учасників змагань, керівників команд, тренерів; інформації для спонсорів; для вищестоящої федерації; інформації провідної організації.

Ключові слова: інформаційні технології, спортивні змагання, інформаційне забезпечення.

Виталий Кашуба, Юрий Юхно, Ирина Хмельницкая. Использование современных информационных технологий в период проведения и завершения спортивных соревнований. В работе проанализировано использование современных информационных технологий в проведении и завершении спортивных состязаний. Описаны функциональные компоненты информационного обеспечения соревнований: предоставление информации на сайте о ходе соревнования; информации для тренеров; информации для зрителей; информации для СМИ; информации для рекламодателей; информации на сайте о результатах соревнования; итоговой информации для участников соревнований, руководителей команд, тренеров; информации для спонсоров; информации для вышестоящей федерации; информации ведущей организации.

Ключевые слова: информационные технологии, спортивные соревнования, информационное обеспечение.

Vitaliy Kashuba, Yuriy Yukhno, Irina Khmel'nitskaya. Usage of Modern Informational Technologies in the Period of Conducting and Closing of Sports Competitions. In our work the usage of modern informational technologies in the period of conducting and ending of sports competitions is analysed. Functional components of informational support during competitions are described: presenting of information about conducting of a competition on a web-site; information for coaches; information for spectators; information for mass-media; information for advertisers; information on a web-site about results of a competition; final information for contestants, team leaders, coaches; information for sponsors; information for superordinate federation; information of a leading organization.

Key words: informational technologies, sports competitions, informational support.